

पारिषदैः परिवृतमुपायाति महेश्वरं । सदा हि देवदेवेशं शिवं त्रैलोक्यभावनं ।
प्रणम्य मूर्ध्ना पौलस्त्यो बज्ररूपमुमापतिं । ततोऽभ्यनुज्ञां सम्प्राप्य महादेवाद्भनेश्वरः । आस्ते कदाचिद्भगवान् भवो धनपतेः
सखा ।

निधिप्रवरमुख्यो च सङ्क्षुब्धो धनेश्वरौ । सर्वान्निधोन्प्रगृह्णाथ उपास्तां वै धनेश्वरं ।
सा सभा तादृशी रम्या सया दृष्टाऽन्तरीक्षगा । पितामहसभां राजन्कीर्त्तयिष्ये निबोध तां ।
इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि लोकपालसभाख्यानपर्वणि वैश्रवणसभावर्णनं नाम दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥

॥ नारद उवाच ॥ पितामहसभां तात कथ्यमानां निबोध मे । शक्यते या न निर्देष्टुमेवंरूपेति भारत । ४२०

पुरा देवयुगे राजन्नादित्यो भगवान्दिवः । आगच्छन्मानुषं लोकं दिदृक्षुर्विगतक्लमः ।

चरन्मानुषरूपेण सभां दृष्ट्वा स्वयम्भुवः । स तामकथयन्मह्यं दृष्ट्वा तत्त्वेन पाण्डव ।

अप्रमेयां सभां दिव्यां मानसीं भरतर्षभ । अनिर्देश्यां प्रभावेण सर्वभूतमनोरमां ।

श्रुत्वा गुणानहं तस्याः सभायाः पाण्डवर्षभ । दर्शनेऽस्तथा राजन्नादित्यमिदमब्रुवन् ।

भगवन् द्रष्टुमिच्छामि पितामहसभां शुभा । येन वा तपसा शक्या कर्मणा वाऽपि गोपते । ४२५

आषधैर्व्या तथा युक्तैरुत्तमा पापनाशनी । तन्ममाचक्ष्व भगवन्पश्येयं तां सभां यथा ।

स तन्मम वचः श्रुत्वा सहस्रांशुर्दिवाकरः । प्रोवाच भरतश्रेष्ठ व्रतं वर्षसहस्रिकं ।

ब्रह्मव्रतमुपास्स्व त्वं प्रयतेनान्तरात्मना । ततोऽहं हिमवत्पृष्ठे समारब्धो महाव्रतं ।

ततः स भगवान्सूर्यो मामुपादाय वीर्यवान् । आगच्छन्तां सभां ब्राह्मीं विपाश्चा विगतक्लमः ।

एवंरूपेति सा शक्या न निर्देष्टुं नराधिप । क्षणेन हि विभर्त्यन्यदर्निर्देश्यं वपुस्तथा । ४३०

न वेद परिमाणं वा संस्थानं चाऽपि भारत । न च रूपं मया तादृग्दृष्टपूर्वं कदाचन ।

सुसुखा सा सदा राजन् शीता न च घर्षदा । न क्षुत्पिपासे न ग्लानिं प्राप्य तां प्राप्नुवन्धुत ।

नानारूपैरिवक्ता मणिभिः सा सुभास्वरैः । स्तम्भैर्न च धृता सा तु शाश्वती न च सा क्षरा । दिव्यैर्नानाविधैर्भावैर्भासद्भि
रमितप्रभैः ।

अति चन्द्रश्च सूर्यश्च शिखिर्न च स्वयंप्रभा । दीप्यते नाकपृष्ठस्था भर्त्सयन्तीव भास्करं ।

तस्यां स भगवानास्तेविदधद्देवमायया । स्वयमेकोऽनिशं राजन् सर्वलोकपितामहः । उपतिष्ठन्ति चाप्येनं प्रजानां पतयः प्रभुं । ४३५

दक्षः प्रचेताः पुलहो मरीचिः कश्यपः प्रभुः । ऋगुरत्रिर्विशिष्टश्च गौतमोऽथ तथाऽङ्गिराः ।

पुलस्त्यश्च क्रतुश्चैव प्रह्लादः कर्दमस्तथा । अथर्व्वाङ्गिरसश्चैव बालिखिल्या मरीचिपाः ।

मनोऽन्तरीक्षं विद्याश्च वायुस्तेजो जलं मही । शब्दस्पर्शा तथा रूपं रसो गन्धश्च भारत ।

प्रकृतिश्च विकारश्च यच्चान्यत्कारणं भुवः । अगस्त्यश्च महातेजा मार्कण्डेयश्च वीर्यवान् ।

जमदग्निर्भरद्वाजः सम्बर्त्तश्च वनस्तथा । दुर्वासाश्च महाभाग ऋष्यशृङ्गश्च धार्मिकः । ४४०

सनत्कुमारो भगवान् योगाचार्यो महातपाः । असितो देवत्वश्चैव जैगोषव्यश्च तत्त्ववित् ।

ऋषभोऽजितशत्रुश्च महावीर्यस्तथा मणिः । आयुर्वेदस्तथाऽष्टाङ्गो देहवांस्तत्र भारत ।